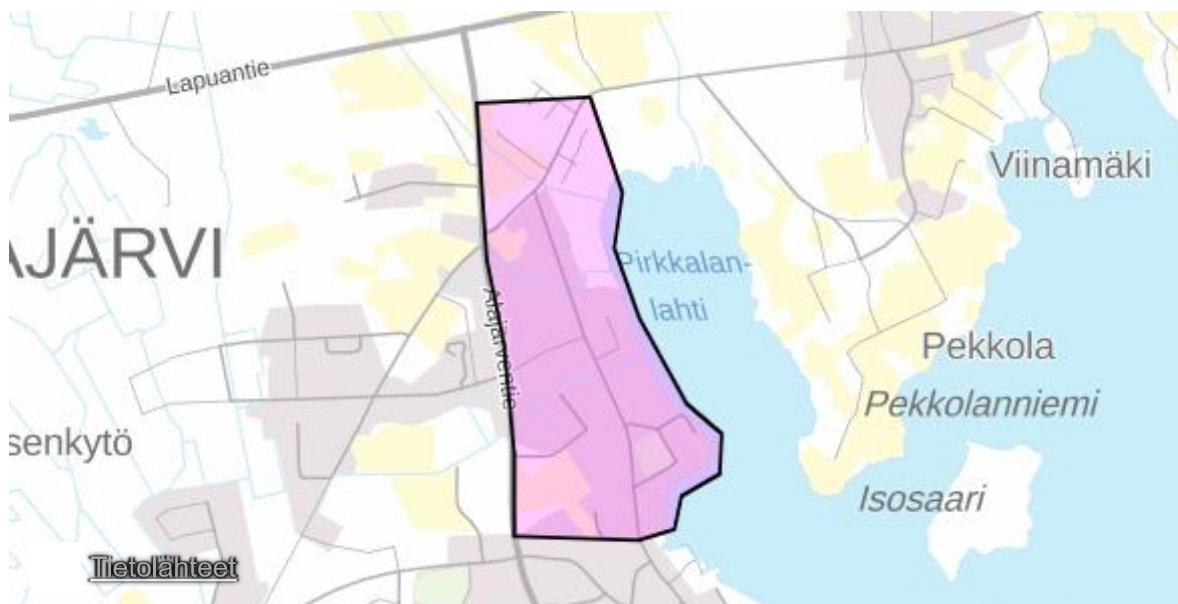

KIOSKI 3.0 - Seinäjoen museot - alueraportti

Pikkupappila
Eija-Liisa Kangas 2012

Hoiskontien varren 1960-luvun omakotitaloja,
Hoiskontie 56
Eija-Liisa Kangas 2012

Alajärvi**100856 Hoiskontien varsi ja lähiympäristö**

ei määritelty

Museoalan ontologian käsitteet

taajamat;

Arvottaminen**Kuvaus**

Hoiskontien varren ja lähiympäristön alue muodostuu Pirkkalanlahden, Pappilanlahden, Pappilantien, Alajärventien ja Lahdenmäentien rajaamasta alueesta. Alue keskellä kulkeen pohjoinen-eteläsuuntaisena Hoiskontie.

Alue on pääasiassa Hoiskontiehen ja siitä erkanevien lyhyiden poikkiteiden varsille muodostunutta omakotiasutusta. Alueen kaakkoiskulmassa on yläasteen, lukion ja JAMI:n koulurakennukset (1970 - 1980-luvun rakennuksia) sekä kolme rivitaloa (1966).

Alajärventien ja Hoiskontien välissä (Käentie, Riekkotie, Närhitie ja Pyytie) on tiheä 1980 -

2000-luvun omakoti- ja rivitalojen alue sekä vanhusten palveluasuntoja.

Osa Hoiskontien itäpuolen omakotitaloista sijoittuu rannan tuntumaan, mutta kohteet eivät ole luonteeltaan rantarakennuksia. Osalla näistä tonteista on rannalla pieni sauna.

Hoiskoniten varrella ja sen lähiympäristössä on pääasiassa 1950- ja 1960-luvulla rakennettuja omakotitaloja. Vanhempien talojen välissä on myös 1980 - 2000-luvun omakotitaloja. Vanhatie 295:ssä on pieni, asumaton 1920 - 1930-luvun maatilapihapiiri.

Asuintalot sijaitsevat tiehen nähden yhtenäisesti eli harja tien suuntaisesti asuinrakennus lähimpänä tietä. Tonteilla on yleensä yksi talusrakennus: vanha sauna-puuavaja tai uudempi autotalli. Tontit ovat hyvinhoidettua puutarhaa.

Historia

Pappilan- ja Pirkkalanlahden rantaa seuraileva Hoiskontie on vanha tie kirkolta Hoiskonkylälle.

Kaupinniemessä oli 1750-luvulta lähtien Alajärven seurakunnan kirkkoherran virkatalo. Nykyisen koulukeskuksen ja rivitalojen kohdalla sijainneessa pihapiirissä oli 1960-luvun lopulle asti päärakennus (rakennettu 1780-luvulla, laajennettu 1870-luvulla) sekä sen ympärillä maatilapihapiiri puutarhoineen: vanha päärakennus, navetta, renkitupa, aittoja, puuavaja, sauna, talli ja riihi. Alajärven seurakunnan kirkkoherra asui Kaupinniemessä vuoteen 1962 asti. Renkituvassa pidettiin mm. rippikoulua ja 1940-luvulla keskikoulua.

Seurakunta rakensi 1930-luvulla Hoiskontien varteen myös ns. kappalaisen pappilan eli Pikkupappilan. Hirsisen päärakennuksen lisäksi pihapiirin tehtiin mm. navetta ja aittoja.

1950-luvulle asti Hoiskontien varressa oli pappiloiden lisäksi vain muutamia asumuksia. Inventointialueen pohjoispäässä, Vanhatien varressa oli pieni 1920 - 1930-luvun maatilapihapiiri. Eteläpään rakennettiin vuosina 1947 - 1949 Lehtosen maatilapihapiiri (Kartanontie 2, inventoinnissa Paavolan alueessa). Poliisi Onni Perälä rakennutti asuintalonsa Hoiskontien pohjoispäähän vuonna 1947 (Hoiskontie 172). Tien toisella puolella sijaitsi näihin aikoihin kalastaja Oskari Haapasen mökki (paikalle rakennettu 1960-luvulla omakotitalo). Tien eteläpäässä, Lehtosen kohdalla rannan puolella oli muistitiedon mukaan suutarina tai vaatturina toimineen Väinö Syrjälän talo. Ikosen talo on muodostettu pappilan maasta 1940-luvulla siirtolaisille maanviljelystilaksi.

Kaiketi seurakunnan maasta muodostettiin 1950-luvun alussa Koukkutien varteen kolme sotainvalidien tonttia ja näihin rakennettiin 50-luvun alkuvuosina asuintalot (Alanen, Aho ja Turpela). Seurakunta rakensi kanttorille uuden asuintalon vuonna 1959 Hoiskontien varteen (Hoiskontie 19).

Vuosina 1962 - 1974 seurakunta myi kirkkoherran pappilan pihapiirin ja viljelykset Alajärven kunnalle ja paikalle rakennettiin rivitaloja (1966) ja 1970 - 1980-luvuilla koulukeskus. Myös vuonna 1964 toimintansa aloittanut Alajärven kauppaoppilaitos sai vuonna 1973 tilat Kaupinniemen alueelta (Sotainvalidi Ahon tontti otettiin osaksi Kauppaoppilaitoksen tonttia). Toiminta laajeni kauppaopisto-opetuksesi vuonna 1973.

1950-luvun lopulta lähtien Hoiskontien varteen ja tiestä erkaneville lyhyille poikkiakaduilla rakennettiin omakotitaloja. Ensimmäiset talot valmistuivat 1950-luvun lopulla, mutta suurin osa taloista rakennettiin 1960-luvun alkuvuosina. Alueelle on rakennettu joitain omakotitaloja myös 1980 - 2000-luvuilla

Hoiskontien varren ja ympäristön alueelle tyypillinen omakotitalo on pieni 1960-luvun asuintalo (yksikerroksinen rakennus, loiva satulakatto, lautaverhoilu). Asuinrakennuksen lisäksi tonteilla on yleensä yksi talusrakennus.

Alueen lounaisreunaan rakennettiin vuodesta 1973 lähtien ryhmä vanhusten palveluasuntoja (Kaupinkartanon alue) ja alueen pohjoispuolelle muodostui tämän jälkeen myös melko tiheä rivi- ja omakotitalojen alue.

Maastotarkistus

Kohteet on kartoitettu alueittain nopealla maastokäynnillä aikaisempien inventointien tiedot tarkistaen. Alueelta on inventoitu ennen vuotta 1960 rakennetut kohteet. Kenttätyövaiheessa kohteista on otettu muutamia yleiskuvia.

Arviointi

- pääasiassa asumisen aluetta, joskin alueella myös huomattavia opetustoimen ja vanhuspalvelun rakennusryhmiä
- pääosa asuintaloista rakennettu 1950-luvun lopulla ja 1960-luvun alussa
- kirkkoherran pappilan historiasta alueen rakennetussa ympäristössä ei ole jäljellä mitään, kappalaisen pappilan osalta vain nuorisotilana palveleva asuinrakennus
- Hoiskontien varsi on yksi Alajärven keskustan kasvamisen aikaan (1950 - 1970-luku) liittyvä omakotitaloalue. Vaikka pääosa asuintaloista on rakennettu lyhyenä aikana, alue ei ole rakennuskannaltaan ja miljööltään mitenkään yhtenäinen.

Lähteet

Junnila Heikki, Alajärven historia. Jyväskylä, 1999.

Alajärven seurakunnan vaiheita. Toim. Toivo Kivipelto. Seinäjoki, 1977.

Järvisseudun kulttuurimaisemien ja rakennusten inventointi -hanke, 1997 - 1999, Alajärven inventointi.

Suullisia tietoja:

Matti Perälä 25.6.2012

Antti Lehtonen, 25.6.2012

Muu tieto

Hoiskontien varren 1960-luvun alun omakotitalot:

LÄNSIPUOLI TIETÄ:

Hoiskontie 168, 5-401-79-45, Peräaho

- yksikerroksinen tiiliverhoiltu omakotitalo, jossa kuitenkin yläkerranhuoneet
- ulkoverhoilu punatiiltä ja ponttilautaa, kattofrontoni
- asuinrakennus rakennettu alun perin 1966, ilmeisesti myöhemmin uudistettu

Hoiskontie 62, 5-401-79-16, Kanerva

- yksikerroksinen asuinrakennus (lautaverhoilu, uudehko peltikatto), tontin sisäosassa talousrakennuksia
- asuinrakennus rakennettu 1964

Hoiskontie 58, 5-401-79-14, Jarila

- puolitoistakerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus, (1)+1 + (1) ja tontin sisäosassa tiilikattoinen autotalli
- asuinrakennuksessa lautaverhoilu, peltikatto (profil. pelti) ja päädyssä avokuisti
- asuinrakennus rakennettu 1960, talousrakennukset 1960, 1967

Hoiskontie 56, 5-401-79-11, Koivurinne

- pieni, yksikerroksinen asuinrakennus, valm. 1961 ja pieni puurunkoinen saunarakennus (huopakatto, lautaverhoilu), rak. 1963
- asuinrakennuksessa peltikatto, verhoiluna vaaka ponttilaudoitus, ikkunat 1960-luvun mallia

Hoiskontie 54, 5-401-79-5, Kivi

- yksikerroksinen, lautaverhoilu asuinrakennus, tontin sisäosassa erillinen

autotallirakennus

-asuinrakennus rakennettu 1961

Hoiskontie 52, 5-401-79-4, Pikku-Jussila

- yksikerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus (lämmin kellarikerros), valm. 1960 ja tontin sivulla pieni talousrakennus (1964)

Hoiskontie 46, 5-401-79-19, Savioja

- yksikerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus (rak. 1967, kahden perheen talo), tien puolella frontoni ja avokuisti, tontin sisäosassa autokatos (2005)

Hoiskontie 44, 5-401-79-13, Marttila

- yksikerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus pääty Hoiskontielle päin, rakennettu 1961, - tontin sisäosassa pieni, huopakattoinen talousrakennus (1963)

Metsotie 3, 5-401-80-29, Tapiola

- puolitoistakerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus, jossa päädyssä runkoa kapeampi osa ja etupuolella pulpettikattoinen umpikuisti
- asuinrakennus rakennettu 1962

TIEN ITÄPUOLI

Hoiskontie 37, 5-401-79-86, Mattila

- yksikerroksinen, pieni asuinrakennus, rakennettu 1963
- loiva satulakatto, lautaverhoilu

Hoiskontie 39, 5-401-79-15, Pekkala

- puolitoistakerroksinen asuinrakennus pääty Hoiskontielle päin, lautaverhoilu, saumapeltiakatto, umpikuisti
- rakennettu 1961

Hoiskontie 41, 5-401-79-82, Tapanila

- yksikerroksinen asuinrakennus, jonka päädyssä runkoa matalampi osa ja poikittain autotalli, lautaverhoilu, saumapeltikatto
- asuinrakennus rakennettu 1964, autotalli 1973

Hoiskontie 47, 7-401-80-19, Pirkkola

- puolitoistakerroksinen asuinrakennus ja uudehko autokatos (1990)
- asuinrakennuksessa lautaverhoilu, saumapeltikatto ja kulmassa avokuisti

Hoiskontie 49, 7-401-80-18, Anjala

- puolitoistakerroksinen asuinrakennus ja tontin sisäosassa autokatos (2000-luku)
- asuinrakennuksessa saumapeltikatto, lautaverhoilu ja kulmassa avokuisti

Hoiskontie 51, 7-401-80-116, Siirtomaa

- yksikerroksinen, tiiliverhoiltu asuinrakennus, tasakatto
- pieni autotalli
- rakennettu 1968

Hoiskontie 163, 7-401-80-75, Eerola

- yksikerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus, loiva satulakatto, saumapeltiä
- tontin sisäosassa pulpettikattoinen, puurunkoinen talousrakennus (sauna ym)
- asuinrakennus rakennettu 1967 ja talousrakennus 1970

Hoiskontie 57, 7-401-146-0, Ahola

- matala, tiiliverhoiltu asuinrakennus, pieni autotalli ja tontin sisäosassa isompi autotalli
- asuinrakennus 1968, talousrakennukset 1958 (RHR)

Koukkutie 9, 7-401-79-36, Eskonranta

- tiiliverhoiltu tasakattoinen omakotitalo, päädyssä tasakattoinen autotalli
- asuinrakennus rakennettu 1964

Koukkutie 7, 7-401-80-120, Rantala

- yksikerroksinen, mineriittiverhoiltu asuinrakennus ja pieni talousrakennus
- asuinrakennus rakennettu 1963

Alueen sisältämät kohteet

Hoiskontie 172

Hoiskontie 19

Ikosentie 5

Koukkutie 5 B

Metsotie 4 A

Metsotie 7

Pikkupappila, Hoiskontie 24

Vanhatie 295

Vanhatie 326

Vanhatie 332

KIOSKI 3.0

KIOSKI 3.0 - Seinäjoen museot - kohderaportti

Hoiskontie 19
Eija-Liisa Kangas 2012

Hoiskontie 17
Eija-Liisa Kangas 2012

Alajärvi**205215 Hoiskontie 19**

Kiinteistötunnus: 5-401-32-32, Kaupunniemi

Sijainti: Hoiskontie 19, Alajärvi

Tallentajat

inventoiija Eija-Liisa Kangas 25.6.2012

Museoalan ontologian käsitteet

asuinrakennukset;

Arvottaminen**Ajoitukset**

1945-1974 1959

Kuvaus

Tontilla on yksikerroksinen, lautaverhoiltu asuinrakennus ja pieni autotalli. Asuinrakennuksen katto on profiloitua peltiä, ikkunat ovat pääasiassa kaksiruutuisia ja ulkoverhoilu on pystyä ponttilaudoitusta. Rakennuksessa on pulpettikattoinen umpikuisti ja myös pulpettikattoinen katos

Rakennusten ympärillä on hoidettua piha-aluetta ja lasten leikkivälineitä. Rakennuksen ja tien välissä on paikoitusalue.

Rakennus toimii seurakunnan kerhotilana.

Historia

Hoiskontie 19:n talo on rakennettu Alajärven seurakunnan kanttorilaksi vuonna 1959. Rakennuksen piirustukset teki kirkkoherra Laurila (lahjoitus).

Lukkarin virkatalo oli ollut 1860-luvulta lähtien Pynttärissä, mutta tämä tila myytiin ja uusi kanttorila rakennettiin 1950-luvulla kirkonkylään.

Maastotarkistus

Kohteet on kartoitettu alueittain nopealla maastokäynnillä. Kohteista on otettu muutamia yleiskuvia.

Arviointi

- kerhotilaksi uudistettu 1950-luvun lopun rakennus

Lähteet

Alajärven seurakunnan vaiheita. Toimittanut Toivo Kivipelto. 1977

Kohteen sisältämät rakennukset

Kohteeseen ei ole liitetty rakennuksia.